

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznaniplačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljenstvu naj se žele govoriti pošiljati naročnine, reklamacije, oznanipla, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenstvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Körberjeva nova metla.

Ko je prevzel te dni ministrski predsednik dr. Körber agende opešanega pravosodnega ministra, je takoj odpodal nad sodiščem in višjim državnim pravnikom posebni pismi. To sicer ni nič izvenrednega, ker tako so delali že dosedaj vsi na novo nastopajoči ministri po pregovoru »nove metle pometajo dobro«. Tudi smo uverjeni, da so dobro hoteče ministrove nasvete adresati hladnokrvno položili »ad acta«. Zakaj onim predstojnikom višjih sodnih instanc, ki izpoljujejo svojo nalogu po vesti in zakonih, teh ministrovih miglajev eo ipso ni treba, oni pa, ki se dajo zvajati po antipatiyah in simpatijah, ostali bodo i v bodoče zvesti svoji doseđanji praksi, saj papir je potrežljiv, pa če je tudi na njem — ministrova pisava.

Ker pa je v tem pismu marsikaj, ki se čita kakor zabičevanje na naša razkritja predsedniku graškega nadsodišča, hočemo najznačilnejše navesti. Predsednikom nadsodišč piše Körber med drugim: »Ednaka pravica naj bo za v sako-gar in pravica naj se pred nikomur ne ukloni. Ta stari, tudi v državnih osnovnih zakonih proklamirani temeljni stavek nam mora biti skupna zvezda vodnica.«

Naj si bo javna kritika še tako da lekošežna, do izreka sodišč se ne more pospeti, ako je ta izrek vedno zmaga pravice. Zanj je neodvisnost sodnega stanu najtrdnejši temelj in kakor hočemo to dragocenost v interesu justice in države varovati, tako je tudi sodni stan si svest njene vrednosti in iz te neodvisnosti izvirajoče dolžnosti, da vedno misli na zvišanje ugleda svojega stanu.

Novi civilnopravni red se je srečno uživel, in prebivalstvo je splošno hvaležno za prednosti, ki so se pri tem pridobile. Nameravana reforma kazenskega prava naj bi našla pripravljen sodni stan.

V interesu človeške družbe je, da se pri kazenskopravnem postopanju obdolženec toliko časa ne smatra za kaznenca, dokler se ni izrekla obsodba. Naj se tedaj postopa z njim brez predsodkov ter se ga naj ne zmede in splaši. Pa tudi po izrečeni obsodbi naj bi se prizadevalo, da se doseže pozitivni namen kazni, name re poboljšanje.

Resna dolžnost sodišč je, varovati zasebno in družinsko življenje državljanov z vso energijo. Pričakujem nadalje od sodišč vlijedno postopanje napram strankam in prijazno sodelovanje z njihovimi in zastopniki, kojih naloga pri skupnem pravnem pospeševanju ni manj težavna in odgovornostna. Ugled odvetnikov in notarjev naj se ne krati.

Za najvažnejšo nalogu Vaše ekselencije (grob Gleispach!) smatram obravnavanje personalnih zadev. Leto tedaj, ako se pokliče pravimožna pravo mesto delovat, se sme pričakovati uspešno delovanje. Vsled tega je natančno osebno poznanje najvažnejši predpogoji za priporočbo. Vsakega sodnega funkcionarja je presoditi po njegovi celi individualiteti in predlogi, ki se napotujejo name, naj vodijo edino le taki nazori.

Vsek posamezen naj vé, da se ne bo oziralo na kakršnokoli nepoklicano posredovanje, temveč bo odločevalo pr personalnih spremembah le presoja nje gove osebnosti in interes službe.«

Toliko predsednikom višjih sodišč.

Želeli bi, da bi bil Körber pri svojem zabičevanju nepristranosti tudi kaj odločnega povedal glede jezikovne usposobljenosti. Vsaj naš predsednik Gleispach v Gradcu bi zelo potreboval takega navodila. Osebno poznanje sodnih kompetentov, je zelo raztegljiv pojem, saj baš tega ne moremo odrekati Gleispachu, da bi ne poznal dobro osebno svojih protežirancev na škodo jezikovno usposobljenim sodnikiom slovenske narodnosti.

Potem dobijo svojo lekcijo višji državni pravdniki. Iz tega pisma so najpomembnejši sledeči stavki: »Svobodna beseda, ako pridele iz patriotičnega srca, se mi ne zdi nikaka nevarnost; nasprotno smatram svobodno časopisje za pravo odvodnico vsled različnih odnošajev stopnjevanim strastim. Kar podleže kritiki, pač ni imelo v sebi življenske zmožnosti. Samo ono žurnalistiko, ki goji surove instinkte, se pač mora z zakonom po vsej ostrosti krotiti.«

V Ljubljani, 22. oktobra.

Državni zbor.

V včerajšnji seji je najprej posl. Romancuk utemeljaval svoj nujni predlog za ustanovitev maloruske univerze v Lvovu. Vitez Starzinski se je skliceval na svoječasno izjavo viteza Javorskega, da se ustanovitev vseučilišč ne rešuje potom nujnih predlogov, temveč le iz kulturnih in znanstvenih ozirov. Izreče se proti nujnosti, češ, da maloruski narod še dandanes ni v stanu, samostojno nositi znanstvenih stroškov pri ustanovitvi in vzdrževanju vseučilišča. Minister Har tel je pripoznal, da so Malorusi zelo nadarjeni ter so posebno zadnja desetletja znatno napredovali, a za vseučilišče le še niso godni. Barvinski se je izrekel za nujnost. Pri glasovanju se je predlog odklonil. — Potem je utemeljal poslanec Hrubý svoj nujni predlog o jezikovnih razmerah pri sodiščih in oblastnijah v Šleziji. Proti je govoril posl. Demel. Ministrski predsednik Körber je opravičeval postopanje sodnih organov. Obravnava se je na to pretrgala ter se nadaljuje v današnji seji.

Novi srbski kabinet.

Kakor v kinematografu! Vsak hip drugačna slika. Včeraj in predvčerajšnjim so še poročali vsi evropski listi, da se je generalu Cincar-Markoviću poverila seставка novega kabinta, navajala se je cela

ministrska lista in tudi novi, protiruski program nove vlade, a glej — hop! — pa je črez noč zopet druga slika v kinematografu, Cincar Marković in njegovi tovariši so izginili, na njih mestu pa se je pojabil nenadoma kot novi ministrski predsednik Peter Velimirović. Kralj se je premislil; pregovorili so ga, da protiruska politika ni oportuna, da je končno vendar le mogoče, da bosta s kraljico na ruskem dvoru milostno sprejeta. Torej se je Cincar-Marković odslobil, še preden je nastopil vladu, protiruski prapor se je hitro potegnil pod streho ter se je izvela zopet ravnokar odstranjena Vuićeva zastava. V novem ministrstvu so širje bivši ministri, tako da ostane politična smer srbske vlade v bistvu ista, kakršna je bila pod Vuićem. Novi premier, Peter Velimirović je brez politične veljave in novo ministrstvo le prehodno, začasno, ki v zbornici pač ne bo imelo močne zaslombe, saj se je zahteval odločno radikalen kabinet. Velimirović baje ni mož, ki bi mogel dognati pereč financialna in politična vprašanja, saj se že več let politike sploh ni udeleževal in je tudi brez posebnega ugleda. Njegovo imenovanje prese netilo je vse, a na presenečenja mora biti politik na Srbskem vedno pravljjen. Glavno je, da je kralj izprevidel, da se z bikom ni bosti: da proti Rusiji ne gre vladati.

Ustaja v Macedoniji.

Ozemje, na katerem se vrši ustaja, je obširno in zelo gorato. Skozi ozemlje teče reka Struma. Državna cesta pelje od Seresa do Čumaje, zadnjega turškega mesta na bolgarski meji. Sredi ceste leži Melnik, kjer se je vršila že celo vrsta bojev. Kjer se križata cesta in železnica, leži Demirhissar, kjer je največ turških vojakov. Odtod prodirajo Turki v gorovje za ustaši, ki imajo izvrstna priborališča. Turška poročila trdijo, da bo ustaja kmalu konec, ker se bliža zima. Solunski in monastirski guverner sta turškim vojakom strogo zabišla, da ne smejo moriti žensk

LISTEK.

Po Crnem morju.

Potpisna črtica. Spisal G. S—c.

L. 1857. se je ustanovilo »Russko občestvo« parohodstva in targovih. Od tega časa šele začel se je pravilno parniški promet po Črnem morju. Zato je zasluga »Russkago občestva«, da se je sploh začelo in tako veselje razvijalo rusko trgovsko ladijevje na jugu, res velika.

Na podlagi pogodbe z vladom z leta 1891. zavezano je društvo Russkoje občestvo tekom 15 let, t. j. do decembra 1905 voziti sledče inozemske proge: 1. Aleksandrijska naravnost, 2. Aleksandrijska krogova, 3. Anatolijska, 4. Sevastopol-konstantinopolska in tuzemska: 1. krimsko-kavkaška krogova in 2. krimsko-kavkaška naravnost. Kimska-kavkaška linija naravnost je od Odese čez Sevastopol, Jalto, Feodosijo, Kerč in Novorossijsk v Batum in nazaj.

Zadnjo progo izbral sem si tudi jaz. Nasvetovali so mi jo, češ, da spoznam tekom kratkega časa rusko nabrežje Črnega morja.

Vozili smo se mimo Očančira, zloglasnega radi strašnih mrzlic in obstali

v Suhumu in sicer zunaj na morju. Suhum je bil v prvotno važna grška kolonija »Dioskurija« in pozneje rimske »Sebastopolis« t. j. znamenito mesto, dandanes pa slikovito razpoložen pristan, ki šteje 8000 duš prebivalstva. Zadnja leta začenjajo pohajati Suhum bolniki, potrebujoči toplejši klima, in število tujcev se množi vsako leto.

Med tem pa je začel pihati silnejši veter, in parnik se je gugal. Ne morem trdit, da sem se držal proti zibantu ravno dušno. Tovariš, zapazivši menda izpremembo na mojem obrazu, mi je dajal nasvete proti morski bolezni: »Sedi v sredino ladje, kjer je mirnejše! Jej kisle reči! Leži v kajuti, zatisni oči, in skušaj zadremati. — »Kačka, kačka« (zibanje) se je slišalo z vseh strani, ljudje pa so se majali, kakor pošteno natrkani. Tupatam je izginil kak smrtno bled potnik v spodnje prostore, tem sem se pridružil tudi jaz. Tedaj, o ironija, so dali z zvončkom znamenje k »zavtraku«, ki se podaje navadno ob 1/12. dopoldne.

Neizogibna posledica nemirnosti Črnega morja je morska bolezen, proti kateri ni zdravila; samo olajšati se more z dijetom (nič mastnega), z ledom in drugim.

Ko sem se zopet prebudil, stal je parnik, in čutil nisem nobenih slabostij

več. Grem pogledat na krov. Tam se je odprl mojim očem nepopisno lep razgled. Pred menoj na bregu — obstali smo jako blizu njega — ležal je »Novo Afonski« (Athos) monastyr (samostan).

Sredi raznoljnih in privabljivih mest Kavkaza, odlikujejočih se po svoji grandiozni krasoti prirode, po razkošnosti rastlinstva in po bogastvu zemlje, zavzema tako vidno mesto kotiček, kjer je razpoložen »Novo Afonski monastyr«, zavetišče sred gornih velikanov. Že pred 2500 leti je prodrl podjetni duh Helenov v ta kraj. Grki so osnovali tukaj nekoliko kolonij, Nikopijo ali Anakopijo na bregu reke Apsare, današnje Psyrtshi. Ne dolgo pred Kristusovim rojstvom gospodovali so tukaj Rimljani, za njimi Bizantinci, v XIII. stoletju Genuezi in od vseh teh vplivov so ostali spomeniki na tem zgodovinskem mestu. Iz časov rimskega gospodarstva so ostale tukaj trdnjave, razvaline postavljene bajše za cesarja Trajana v I. stoletju po Kr. r. Te razvaline opašajo v dvotretjinski višini piramidalno goro in venčajo njen vrh. Stari nižji samostan dela nepravilen četverokotnik poslopij, katera predstavljajo, akoravno glede arhitektуре ne pripadajo k razredu lepih, po udobnosti, čistoti in obči harmoniji prijeten panorama, posebno z morja, k čemur pripomorejo krasota in raznoljno rastlin-

stvo gore s svojimi reljefnimi iztopi, strminami, soteskami in razpokami. V samostanu so tri cerkve. L. 1888. je položil car Mirotvorec temeljni kamen četrtemu »soboru«. Ta procvetajoči mladi samostan se smatra temeljnim kamenom krščanske prosvete in seveda tudi kulture kraja.

Blizu samostana stoji v soteski cerkev apostola Kanonite. Postavljen je iz stoletnih razvalin starega hrama, sezida nega v 4. stoletju p. Kr. na grobu apostola Simona Kanonita, v česar hiši je Spasitelj na svatbi v Kani galilejski učinil prvi čudež, pretvorivši vodo v vino.

Znamenita je delavnost atoškega samostana. Ni je panoge narodnega gospodarstva, katera se ne bi gojila vzorno. Samostan vvedel je strogi red, povsod so vidni sledovi skrbne roke, vzgojivše vsak vinski trs, pazno držeč se simetrije in posadivše vsak eksemplar iz števila mnogih bogatih vzorcev južne flore. Samostan ima kamnolom, vodni mlin, vrte, vingrade, konjski zavod, ulje, oranžne in limonine gaje, skratka velikansko gospodarstvo. Razun tega spadajo k samostanu šola in konvikt, poštni-telegrafni urad, bolnica, lekarna, zdravnik, knjigarna in prodajalnica za podobe. Težko sem se ločil od tega krasnega kotička.

Sedel sem k obedu, ko se je parnik odpravil. V sobani je sedelo kakih 40

in otrok. Ustaši imajo moderne puške, zato se sudi, da jih dobivajo iz Bolgarije. Turška vlada je poslala zato zopet protestno noto Bolgariji, ki pa ne more storiti več kakor je. Turška vlada prerača tudi vse masakre in zatrjuje, da so vsega požiganja krivi le Bolgari. Iz Sofije poročajo, da se vrše vedno boji okoli Melnika. Poštna zveza je ustavljena, železniška proga na mnogih mestih pretrgana. Več turških straž na meji je bilo postreljenih. 19. t. m. se je vršil v Sofiji shod 10.000 oseb. Na shodu je govoril vodja macedonskega odbora, prof. Mihajlovski. Sklenilo se je prosi vlasti in zlasti bolgarsko vlado za posredovanje. Iz Berolina poročajo, da hočejo poslaniki izročiti sultanu skupno noto, s katero bodo priporočali, naj se da Macedoniji omejena avtonomija pod krščanskim guvernerjem. To bi Macedonia pomirilo. Sultan je povabil bolgarskega kneza Ferdinanda v Carigrad, kar se razlagata tako, da ga hoče sultan pridobiti za turško politiko na Balkanu.

Konec revolucije v Venecueli.

Predsednik Castro poroča, da so vladne čete ustaše pod vodstvom ustaškega generala Matosa pri La Victoria popolnoma porazile in da je revolucije tem konec. To pa ni resnica, kajti porazni bil popolen in ustaže še ni konec. Castro ima le 3000, Matos pa vsaj 6000 vojakov. Razen tega ima Matos pristaše po vsej deželi. Boj med Venecuelo in Kolumbijo se je začel v juliju 1901. Castro je bil opetovano tepen. Matos se je dvignil proti Castru koncem 1. 1901 ter praporil več velikih zmag. Zadnji poraz Matosa ni odločilen in se ustaže proti nasilnemu in krivičnemu Castru nadaljuje, dasi ima vlada sedaj mesto La Victoria v oblasti.

Najnovejše politične vesti.

Državni zbor ne bo čez teden še prisel do dnevnega reda, ako bo treba razpravljati o vseh predloženih nujnih predlogih. Vlada se zmanj trudi, da bi posebno nemške stranke pregorila, naj bi odtegnile svoje nujne predloge. Prvi predlog dnevnega reda bi bil načrt novega tiskovnega zakona. — Poljski poslanci so nagovarjali voditelje čeških klubov, naj bi pripravili združitev debate o Körberjevi izjavi in prvem branju budžeta. Čehi so to odklonili. — Za opravo italijanskih kot notranjega uradnega jezika v Dalmaciji namejavajo vložiti hrvaški poslanci v državnem zboru nujni predlog. — Kazenska ovadba proti obstrukcionistom. Predsednik olomuške trgovske zbornice je napravil kazensko ovadbo proti češkim tovarišem, ki so v zbornici hrupno obstruirali. — Za oboroženje ogrske črve vojske z repetirkami je sprejela magnatna zbornica zakonsko predlogo. — Zoper nujni predlog v zadevi galiških kmetijskih strajkav so sklenili Čehi glasovati, češ, da je to vmešavanje v deželno avtonomijo. —

oseb pri Table d' hôte. Sluge v livrejih in belih rokavicah so servirali pet jedij. Družba okoli mene je bila jako molčača. Poleg mene sta sedeli mati in hči, dve Grkinji. Naproti meni je sedel Dunajčan, sklenivši roki na prsih, je zadovoljno gledal v svet. Gotovo je potoval v poslih, ker Nemci privabi v Rusijo goli dobiček. Starec z jako inteligentno fisionomijo, mlad debeluh »gourmand« in par elegantnih mladih gospodov so tvorili molčečo družbo. Na gornjem koncu sosedne mize je pripovedoval kapitan ladje o vladnih podporah, katere vživajo parniška društva na Volgi. Pri tretji mizi je sedel star šaljivec, ki je s povzdignjenim glasom spuščal svoje slane in neslane dovtipe, vzbujajoč glasen smeh vsega omizja. Največ simpatij vžival pa je med mladino.

Po noči smo se peljali mimo »Soči«. Prebivalstvo malega mestečka bavi se z vino-, sadje- in tabakorejo. V Soči živi ne malo tujcev, kateri se zdravijo s komanjem v morju in z grozdjem. V gorah blizu Soči so obilni lovi na ture jelene, srne in medvede in na drugo zverjad. Potem so, kakor sploh često na obali Črnega morja, v okolici »Soči« žveljeni viri.

Popeljavši se mimo Tuapse z znanim dobrim vinom, obstali smo v Gelandzinu. Vozili smo se vedno v taki oddalje-

Pri kongresnih volitvah v Severni Ameriki, ki se bodo vrstile dne 4. novembra, prodrli bodo najbrže demokrati. — Burski generali pridejo baje v začetku novembra v Peterburg ter jih bo car sprejel. — Štrajkujoči rudarji Severne Amerike so sprejeli Rooseveltov predlog, da se štrajk poleže. — Štiri angleške topniške ladje so odšle v Hankau na Kitajskem zaradi umora dveh angleških misijonarjev. — Za delitev sultanata Maroko dela račune Francoska in Španija. Da bi Angleško in Italijo pomirili, ponujata prvi Cento, drugi pa Tripolis.

Dopisi.

S Trebelnega.

Dne 14. avgusta t. l. smo imeli pri nas volitev novega občinskega odbora. Po dolgi agitaciji in izbiranju novih odbornikov je vendar na župnik dosegel, da so bili njegovi poštnjaki izvoljeni. Seveda je napel vse žile, da bi dosegel svoj namen. Tudi delavce, celo mlatiče in zidarje je od dela pritiral, da so volili za duhovsko stranko. Bilo je to nujno, ker je klerikalcem tekla vodo v grlo. Pri volitvi je bilo smešno gledati tisto izbrano bandico, kojo je vodil župnik — kakor bi vodil pastir kozle. Na zakonik volitvenega reda pa ni mislil nihče, da bi volili pravilno, to jim je bila deveta briga. Vsled take zmešnjave se je ud komisije pritožil, a odgovorilo se mu je, da nima nič ugovarjati, ker je ud komisije. (Bil je to naš nadučitelj. Čudno, da bi se po mnenju volitvenega komisarja ud volilne komisije ne smel vtikati v take reči! Saj je komisija postavljena za to, da se vse pravilno vrši.) Prišli so volilci, ki niso znali brati ne pisati, in so jim župnikovi agenti in posebno sam župnik usili listke napisanih odbornikov. Ko so prišli na volišče, so jim listke iz rok jemali in so drugi za nje volili, ne da bi bili vprašali, če je volivec zadovoljen te imenovane voliti za odbornike ali ne. Volilci so se potem jezili, da niso nič volili, in ko so jim drugi dopovedali, da so drugi za nje volili, so z veliko srditostjo godrnali, da ko bi bili sami volili, da bi ne bili tistih volili. Na to zmešnjavo je tudi prvorazstnik vstal in je šel stran in volitev se je vršila brez prvorazstnika. Volitev je bila izvršena nepravilno po § 10, 22. in 25., volili so eden za druga brez vseh pooblastil kakor občinski volitveni red govori; torej, ko bi bila taka volitev veljavna, potem bi bil občinski volitveni zakon za Kranjsko nepotreben in deželnini zakoni z dne 17. februarja 1866 št. 2, — 15. oktobra 1868 št. 13, — 23. avgusta 1876 št. 15, — 10. aprila 1881 št. 7, — 15. januarja 1882 št. 8, — 11. maja 1888 št. 14 in 21. avgusta 1888 št. 23 neveljavni. Ker pa dosedaj niso bili razveljavljeni, je volitev neveljavna. Po § 32. so se posestniki in volilci, ki so bili pričujoči pri volitvi, pritožili, in sicer po § 33. pravocasno, in stvar je sedaj pri c. kr. deželnini oblasti. Seveda za

take nepravilnosti ni pričakovati višjega potrdila, pač pa je upati, da bode po zakonu št. 2 l. 1866 ta volitev razveljavljena. Že pri pritožbi se je župan branil pritožbo sprejeti, in podpisanci na pritožbi so ga z velikim hrupom zavrnili, da po zakoniku volitvenega reda je volitev nepravilna, rekoč: »Po § 32. se mi pritožujemo, po § 33. pravocasno in zahtevamo novo volitev, ki se bode morala pravilno vršiti.

Opomba uredništva: Dobili smo ta dopis iz preproste kmetske roke, kar kaže že njegov slog. Priobčujemo ga v dokaz, da že v zakotne hribovske vasice prodira žarek — zavednost! Tako je prav!

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 21. oktobra.

Predsedoval je seji župan Ivan Hribar. Dopisov od zadnje seje ni došlo posebne važnosti, pač pa dve strokovni brošuri. Zapisnik zadnje seje se prečita in odobri.

V imenu finančnega odseka se oglaši obč. svet Senekovič k nujnemu predlogu, naj občinski svet naroči mestnemu magistratu, vse potrebno ukreniti, da odkupi mesta občina ljubljanski grad. Ko se nujnost prizna, utemeljuje poročevalc nujnost predloga. Prvi udarec za mestno občino je bil, da se je po potresu l. 1895. opustila kaznialnica na gradu. Gremiški trgovcev je pisal leta 1895. in 1896. magistratu, naj posreduje, da se kaznialnica ne opusti. Mesto je ponudilo finančnemu ministrstvu takoj odkupnine 10.000 K, katero ponudbo je pozneje zvišalo na 15.000 K, a finančno ministrstvo je odgovorilo, da svota ni v primeri s faktilno vrednostjo. Cene pa ministrstvo ni povedalo. Od leta 1898. je zadeva visela, ker je ministrstvo odgovorilo, da o oddaji gradu ne more biti prej govora, dokler zadnji kaznjenci iz njega ne odidejo. Sedaj je grad prazen, ker so se vši kaznjenci preselili v novo justično palačo. Obenem pa se je tudi razglasilo, da se grad na dražbi proda. Poročevalc povdara visoko zgodovinsko vrednost gradu za Ljubljano, a veljava ima tudi z ozirom na promet tujcev. Koristi bi pri tem ne imelo le mesto, temučela dežela. Grad sam z zemljiščem bi sicer mestni občini ne prinašal direktnih koristi, kakor taki gradovi v drugih mestih, kjer so na gradovih restavracije itd., imela bi celo velike izdatke z vzdrževanjem poslopja, nasadov, boljših poti itd., za mestno občino odločuje pri nakupu le zgodovinski moment. Drugod ni erar v takih slučajih tako trdorščen. Graški občini na primer se je odstopil ves platō na gradu, ki obsegajo velike parcele najlepšega sveta, za kupno ceno 6000 gld. proti neznavnim obveznostim. Sploh se v drugih deželah stavlja na vlogo vse drugačne zahteve za pospeševanje prometa tujcev. Tako je gorenjeavstrijski deželni odbor prosil pri vladu, da pripomore vsestransko v ta namen. Predlog se je sprejel.

O 37. žrebanju mestnega loterijskega posojila je poročal isti poročevalc. Izžrebanjih je bilo 315 številk ter so iznašali dobitki 76 680 K.

Obč. svetnik Svetek je poročal o nenadni škontracijski mestne blagajne dne 8. oktobra t. l. po intencijah župana. Škontracija je izvršil magistratni svetnik Vončina. Premeženje v vseh uradih in depozitih se je našlo popolno v skupnem

boki Novorossijski zaliv. Za pristanje ladij nakladanja in odkladanja tovorov ima luka razun pristanišča društva »Russkij Standard« še štiri pristanišča Vladikavkaške železnice. Na vladikavkaških pristaniščih se more nakladati nakrat 16 parnikov. To društvo razpolaga iz varnostnih ozirov z močnim rešilnim parnikom z vsemi vodooodlivnimi in ognjegasnimi pravarami. Velikanski »molni« branijo luko valov, kot posebno dobro lastnost hvalijo nezamrznost luke. Blizu luke je vzrastlo novo mesto.

Ne pretiravam, da zahvaljuje Novorossijsk svoj velikanski napredki nevtrudljivi delavnosti uprave vladikavkaške železnice, ki je ustvarila pristane, elevatore, žitna skladišča in železniško progno.

Zvezala je Predkavkazijo z Donom, položila progo ob Črnom morju, prerezočo bogato kubansko pokrajino, potem progo k groznienskim neftnim žilam in h Kaspijskemu morju. Iz Petrowska se dela proga v Derbent in nadaljevanje te proge iz Derbenta v Baku. Polaga se najvažnejša proga Rusije »Tihoréckaja-Carićyn«, katera zveže Volgo s Črnim morjem, t. j. združuje vsa glavna ruska vodna pota.

Četrtega jutra sem se prebudil v Kerču.

znesku 30.025 K 72 vin. Skontracija se vzame na znanje.

V imenu stavbnega odseka poroča obč. svetnik Žužek o prošnji »Kranjske stavne družbe«, da se jo odveže od jamtva za napravljen kanal v Gradišču od Stumbergove hiše do Erjavčeve ceste ter da se ji vrne varščina. Kolavdacija se je izvršila 19. decembra 1901 ter se niso našle napake. Se podeli absolutorij.

Isti poročevalc poroča o napravi novih kanalov v Dalmatinovih in Predilnih ulicah. Naprava se dovoli kakor tudi znesek 5650 K za proračun leta 1903, ker letos niso vremenske razmere več ugodne za delo.

Obč. svet Turk poroča o prizivu posestnika Antona Brgleza proti naročilu mestnega magistrata, da mora odstraniti novo kolarnico v Kladeznih ulicah. Priziv se odkloni.

V imenu policijskega odseka poroča podžupan dr. vitez Bleiweis-Trsteniški o računu zdravil mestnemu ubogemu leta 1901. Računi receptov in zdravil iznosa 2541 K 47 vin. Predlaga se nadalje lekarju pl. Trnkoczyju izplačati zaostali znesek 241 K. Oba predloga se sprejmeta ter se naroči mestnemu magistratu, da izreče zzhvalo vsem sodelujočim zdravnikom. Sprejeto.

V imenu direktorija mestne elektrarne poroča občinski svetnik Grošelj o prošnji »Dramatičnega društva« za oddajo električnega toka po znižani ceni. Društvo bi moral plačati v sezoni od l. 1901 do 1902 za razsvetljavo 2400 K 66 vin.! Prošnja se — odkloni.

V imenu istega odseka poroča obč. svet Šubic o dopisu tvrdke Siemens & Halske, naj bi se omejil promet električne železnice na progi od Sv. Jakoba do dolenskega kolodvora vsaj za poskušno to zimo tako, da bi vozili električni vozovi le vsakih 15 minut. Direktorij se izjavlja proti taki uvedbi, ker je progna prekratka ter še nimamo čakalnic, na kar bo treba misliti. Pač pa se tvrdki priporoča, da opusti 4. paso, to je od Sv. Jakoba do Koslerjeve vile ter se uvedejo le tri pase: južni kolodvor pošta Sv. Jakob-Samsova vila dolenski kolodvor. Sprejeto.

Isti poročevalc poroča o sklepu in o bilanci mestne elektrarne za leto 1901. Oddalo se je 6.444.838 hektovskih ur. Dohodkov je bilo 212.080 K 65 vin., stroškov 209.176 K 41 vin., tedaj prebitka 2904 K 24 vin. Bilanca izkaže 1.430.749 kron 8 vin., investovana glavnica iznosa 1.196.615 kron 24 vin., pasivni zaostanki 180.674 K 81 vin., rezervni fondi 50.554 K 79 vin. Dohodki rastejo sicer rapidno od leta do leta, a da se ni doseglo več prebitka, krivo je tudi to, da davčna oblast računi previsoko pridobinu. Sklene se proti potom rekurza za znižanje predpisanega davka. Se sprejme.

Obč. svet Prosenec predlaga, positi za popolni odpis davka, ker se mora smatrati električna upeljava k napravam za občni blagor, kakršne ima finančno ministrstvo pravico oprostiti davka.

Župan pojasnjuje, da se je takoj prošnja takoj v začetku stavila, toda zmanj.

Obč. svet Lenčje interpelira župana zaradi privatnih hranodajalcev, ki dajejo tudi pijače na škodo gostilničarjem, kakor se je o tem pritožila pri njem posebna deputacija.

Župan obljubi potrebno ukrepitev.

Ostale točke dnevnega reda, tičče se personalij, so se rešile potem v tajni seji.

Pirčeva knjiga.

Slovenci smo gojenci latinskih šol. Vzgajali smo po večjem juriste in duhovnike. Jedinina realka, ista v Ljubljani, je veljala kot inferiorejše učilišče. Ranji Mahr je nekaj razsvetil našo trgovsko mladež. Tehnične strokovnjake smo morali dobivati iz Češke in Nemške in ti, navadno e. kr. ljudje, so se brigali le za ozijski predpisani delokrog. Tako na Kranjskem in drugih slov. deželih. Tudi slov. Štajer, ki ima najrodotvitnejšo zemljo in največje premogokope na slovanskem jugu, mej Slovenci ni razvili družega, kakor duhovništvo in malo število juristov. Tje so se tudi juristi importirali. Pač, vsi Slovenci smo izgajili dosti jezikoslovev starih, že davno umrlih jezikov, občudovalcev stare, že davno po živečih literaturah, oz. omiki zdajnjevega časa izrabljene grške in rimske kulture. V sanskritu, staro slovensčini se je tudi marsikateri večji talent zgubil. Pa vzliz temu nismo Slovenci ne jednega znanimitejšega zgodovinarja vzgojili. Naravoslovec tudi ne. Jednega matematika svetovnega imena. Tehnikov pa ubogo malo.

Ta narodova vzgoja bila je napačna. Slovenci smo živelji v vedni dotiki z Nemci. Vsi gospodarski razvoji pri Nemcih dogajali so se tudi pri nas. Naša kmetija se je razvila tako, kakor pri Nemcih v naturalnem tlačanskem gospodarstvu, naše meščanstvo se je razvijalo v srednjem veku in do 17. stoletja ravno tako, kakor meščanstvo Nemcih po trgovini, rokodelstvu. Iste gospodarske socijalne in politične preključje se se vršile pri nas, kakor pri Nemcih do 17. stoletja. V 13—14 stoletju se v naših deželah, kakor

pri Nemcih prikazujejo ravno iste gospodarsko revolucionarne družbe, kakor Berghardi, Lohardi, Waldensi, ki so predhodniki velike luteranske prekucije v 16. stoletju in ta sama skozi 100 let vse slov. prebivalstvo zbuja, revoltira. — Združena je ta doba pri nas z velikimi duševnimi, telesnimi in denarnimi naporji v bojih s Turci. Politično igramo v tej dobi Slovenci najvažnejšo vlogo, dasi so nam boji s Turci veliko krvi puščali. Strah smo vendar tedaj papežtu, kat. Bavarski in našim deželnim vladam, katere papežtu tudi gmotno kviško drži, ki zadrgo papežtu fruktificirajo. Vse sile so tedaj napenjali vsegamogočno papežtu, deželni knezi ter nemška katoliška Bavarska, da zajezijo v naši deželih tok luteranizma, da ne prodre v Italijo. —

V 17. stoletju zapadamo. Hierarhiji kat. cerkve se je posrečilo s pomočjo Jezuitov ter dež. knezov pri nas luteranizem zatrepi s tem, da so najboljše z narodom zrasle moči, voditelje gospodarstva pripravili, da se izselijo. Zgubili smo natrdnejše plemintaške in meščanske družine in na njih mesto so nam postavili navedene vlasti slab človeški tuj material, najslabše, kar so po itak popolnoma izprijenih nemških in laških katoliških gradovih in mestih dobiti mogli. V deželnih stanovih, kakor so bili še koncem 16. stoletja v naši zemlji, v takih veleposestnikih, meščanih kakor so bili notri še sredi 16. stoletja, bi našel morda poznejši absolutizem protitežje. V boju teh stanov za svoje predpravice z absolutizmom bi se morebiti tudi že tedaj delalo na združenje slov. dežel in kakor je Hans Ungnad v 16. stoletju zvezlo z Hrvati napotil, bi prišlo tudi tu do kakega večjega združenja Jugoslovjanov. Absolutizem je hotel razkrojiti narode v province, odporniki bi delali na združenje. Toda Čehi so dobili prehud udarec na Beli gori, izgnalo se je potem lahko tudi naše revolucionarje.

Tu se pretrga vez z Nemci v našem razvoju: in sicer najobčutnejše v gospodarsku. Luteranizma velikanska Šola je učila narod samostojno gospodariti. Vrgla je kat. duhovnika ven iz voditeljstva gospodarstva na kmetiji in v mestu, kar ga je še bilo. Posvetni ljudje so v luteranskih deželah začeli cerkveno premoženje sami oskrbovati, pri tem so so vadili gospodarskega računanja in samouprave. Razne reformatorične sekte so imele velikanski pomen v razvoju velike angleške in nemške industrije ter v organizaciji še večjega modernega gospodarstva v severni Ameriki. Ta samouprava je storila, da so ljudje v gospodarstvu začeli računati, se zanašati na lastne moči, ta jih je vodila do večjih uspehov v obdelovanju kmetijske zemlje ter do velikanskega razvoja fabrične industrije. Katolik je bil vajen, da so drugi zanj mislili; jemal je iz vrče, dokler je bilo kaj v njej. Zapravljivo in lenobno je živel, kakor njegov duhovni voditelj in marljivo dalje rul po koreninah starih jezikov in tam dlako cepil. Protestantovski narodi so ustvarili tehnične vede, razvivši naravoslovje po pametnih načelih. Značilno je za nje, da so ti protestantje pionirji mašinselnega dela, katero je prevrnilo vse staro fevdalno gospodarstvo, in ustvarilo zdanjsje, ki svoje čudeže stvarja v vsakem delu, ki je pa tudi prevrnilo vse duševno, socijalno in politično življenje narodov.

(Dalje prih.)

Smetanova »Prodane neveste«, katera se je udomačila v Slovencih. Vse solističke vloge so se poverile novim predstavljam. Zbog tega bila je radovednost utemeljena. Glede zanimivosti stope nekako v ospredju vloge sprva nasrečnih, naposlед srečnih zaročencev, Jankota in Marinke, pa budomušnega meštarja Kecala, kateri bi rad, seveda v svojo korist, razdrži zvezo ljubimcev. S svojim liriškim tenorjem, kateri se ponaša v srednjih legah z dokaj vrlinami, čuje se v višini vendar malo preveč prozoren — pretenak, zmagoval je kot gost nastopivši g. Štěpánek svojega Jankota v samospevih in pa onih duetih, kjer vlada še sporazum z nevesto Marinko. Odkar je pa sklenil o nevesti kupno pogodbo z meštarjem ter se sprl z Marinko, ni tej popolnoma kos. V bojevitih dvospevih ni imel g. Štěpánek toliko sreče, kakor v drugih. Prekašala ga je namreč Marinka, gdčna. Procházka v Predvsem je na tej pevki, katero smo slišali sinoči prvič, konstatirati tista blagodejna glasovna svežost, katera se opira na cvetočo mladost in seveda poleg nje na izborno dovršeno šolo. V početni ariji domnevali smo, da je po vzgoji navajena ta pevka peti tutertam nekoliko s tresodim glasom. Toda kadar je igra dospela na vrhunc dramatiške ognjivosti, kadar se je ojačila Marinka, popustivši svojo plahost, zazvenel je pevkin glas zmagovito čez občinstvo, razvivši vse krasote liričnega, rahlega značaja, kakor rezkega naglašanja v dramatiških prizorih. Skratka, od te pevke nam je pričakovati sigurno mnogo vespečnih nastopov. Glede g. Štěpánka pa si je pridržati še končno sodbo, dasi ravno je žel odobravanje na onih mestih, na katerih ga je zasluzil. Če je bil bas g. Aschenbrennerja v globočini tutertam nekoliko presledkast, četudi leži v teh globočinah največ skladateljevega humorja glede Kecalove uloge, je vzmogel povsod drugod g. Aschenbrenner vrlo dobro svojega meštarja. Zlasti z njegovo dostojno, fino igro smo popolnoma zadovoljni. Marljivost njegova v režiji provzročila je, da so se vrstili nastop za nastopom skrajno točno. Gosp. baritonist Král znan je iz »Večnega mornarja«; tudi včeraj se je kot kmet Krušina vrlo dobro ponašal z lepim in izdatnim svojim glasom. V prvih smo slišali v večji vlogi našo altistko gdč. Glivarečko v vlogi Krušenove žene Ljudmily. Ona ni zgolj navaden mezzosoprano, temveč njen sonorni glas čuje se utrjen in ljubek, kakor v sopranski višini, tako v altovi globini. Jako spretna v igriškem kretanju, je poseglia zmagovito v dejanje v šestospevu, kateri se je vzlasti zbog tega obnesel dovršeno. Ostali sotrudniki pri tem sekstu so se vedli isto-tako hvalevredno. Prijetno nas je iznenadil Vašek g. Hašlerja, kateri je prevzel šele pred nekoliko dnevi to, ne baš lahko vlogo, katero je ukrotil v vseh igriških in glasovnih podrobnostih. Prepričali smo se včeraj, da tiči v njem tudi kos natornega pevca. Radi pritrimo, da se je z gospodom Hašlerjem pridobila našemu gledališču jako uporabna sila. Smešnim okrasom smatrati je vlogo voditelja glumačev, katero je potisnil skladatelj radi tega v igro, da osmeši Jankotovega tekmeца Vaška, kateri se je dal preslepti po glumački Esmeraldi, naj obleče medvedin kožuh in igrat medveda pred vaščani. Kaj se ne stori vse iz ljubezni! G. Lier je potlačil kako spretno to mrto točko v igri ter z Esmeraldo, gdčno. Černo, z velikim humorjem vprizoril kratek chanchan. Pojavno imenovati je g. Štampcarja kot Miho, Vaškovega očeta in gdč. Kočevarjevo, katera je pela in igrala po svojih močeh dobro Vaškovo mater Agato. Radi pritrimo, da slednja tudi v šestospevu ni ničesar pokvarila. G. kapelniku Benšku, kateri je energično in impulsivno vodil orkester, se bo posrečilo sigurno v prihodnjih predstavah »Prodane neveste« opiliti tupatam kako »rjoe«; bistveni nedostatki se niso opažali. Spričo tega učinka trditi se sme nepretiraje, da je stališče letošnje opere oprto na dobrni podlagi.

— **Pozor pred agenti „Vzajemne zavarovalnice!“** Klerikalci že dlje časa na nečuven način hujkajo proti drugim zavarovalnicam in njih agentom. To je vse manever in klerikalna finta. Kdor je najslabši, se navadno z svojo močjo najbolj repeni. Tako tudi »Vzajemna zavarovalnica«. Ta najnovejši

večji klerikalni zavod, ki se pa ni upal prevzeti v zavarovanje niti hiše, v kateri ima svoje prostore, deluje način po deželi in bi rad zakril svoje sleparije s tem, da hujša proti drugim zavarovalnicam in agentom. Brezvestni agentje »Vzajemne zavarovalnice« obetajo ljudem, da postane »Vzajemna deželna zavarovalnica in da bo v kratkem času imela toliko prebitka, da bodo ljudje denarše nazaj dobivali, ali pa da bodo potem zastonj zavarovani. Umevno je, da jih na ta način mnogo sede na limanice »Vzajemne«. Pri teh sleparijah gredo tudi duhovniki agentom na roke. Primerilo se je že v več krajih, da je župnik raz lece oznanil, naj vsi župljani prineso zavarovalne police v farovž, kjer je čakal agent »Vzajemne«. Ako so pa župljani bolj svojih misli, tedaj gre kaplan z agentom po vasi od hiše do hiše in ker se posebno ženske boje zamere od strani »gaspluda«, je lahka reč, premotiti tudi moške, da jima izroči police, katere potem agent prepiše na »Vzajemno«. Tako nam je na pr. znano, da je v Bohinjski Bistrici tamošnji kaplan javno v gostilni agitiral za »Vzajemno« in skušal ljudi odvrniti od neke avstrijske zavarovalnice, pred katero se »Vzajemna« pač lahko skrije! V gornji Bohinjski dolini je kaplan iz Srednjevasi hodil od vasi do vasi, od hiše do hiše ter agitiral za »Vzajemno«; dobroznan agent, kolporter svetnjic in škapulirjev ter častilec vseh starih bab, Č., je hodil z njim in si delal reklamo s tem, da se je izdajal za kaplanovega srodnika. Kako predržni in usiljivi so agentje »Vzajemne zavarovanice«, kaže naslednji slučaj: K občespoštovanemu posetniku I. S. v Srednjevasi je prišel že imenovani agent Č. in je kar naravnost zahteval, naj mu pokaže svojo polico, »da jo pregleda«. I. S. mu odgovori, da tega ni treba, ker mu zavarovanje še itak ni poteklo in tudi zavarovalnina, da je še plačana. Č. je postal na to še bolj predržen in je rek, da mu I. S. mora pokazati polico, sicer da ga bode tožil! Toda tu je Č. slabo naletel. Nad toliko nesramnostjo po pravici užaljeni posetnik mu je pokazal vrata in »navdušenemu« zastopniku »Vzajemne« bi se bila slaba godila, da jo ni urnih krač popihal iz hiše. Ako si agenje »Vzajemne« upajo tako predržno nastopati pri zavednih in intelligentnih posetnikih, kaj šele počenjajo z nerazsodnimi in lahkovernimi kmetiči! Tudi način, po katerem si pridobiva »Vzajemna« zavarovancev, je škandalozen, goljufiv in naravnost poguben za ta zavod. Ker je po Slovenskem sedaj že razmeroma malo nezavarovanih poslopij in bi od takih novih akvizicij »Vzajemna« nikakor ne mogla izhajati, pomaga si s tem, da odjemlje drugim zavarovalnicam zavarovance. Ker pa so zavarovanja pri drugih zavarovalnicah po Kranjskem večinoma zopet na deset let ponovljena, prepisuje jih »Vzajemna« za drugih deset let. Tako se godi, da ima ista v rokah oglasila, ki bodo šele čez 7 in 9 let prišla v veljavo. Koliko sitnosti, koliko stroškov, koliko nesreče bodo imeli kmetje, ki so se na ta način dali prevariti od »Vzajemne« in njenih agentov, ker v tolikem času bodo že davno pozabili, da so se kdaj dali zapisati k »Vzajemni«, a slednja jih bodo brezdvobno tožila, ako ne bodejo pri njej točno plačali zavarovalnine. Pa tudi za zavod sam je taka manipulacija zelo škodljiva. »Vzajemna« namreč takoj izplača provizijo, tudi ako se oglašilo realizira makari šele čez 9 let. Koliko tisoč in tisoč goldinarjev bodo »Vzajemna«, ki itak stoji na slabih nogah, izdala — za prazen papir, za katerega niti ne ve, ako bodo čez 9 let kaj dobila! Da more tako nesolidno postopanje zavodu skrajno škodovati, je lahko umljivo. »Vzajemna« se boji za svoj obstanek, radi tega bobna v »Slovenec« in »Domoljub« proti agentom drugih zavarovalnic, ker si proti zavarovalnicam samim ne upa nastopiti. Prijatelje naroda, katerim je ležeče na tem, da se od naroda pravočasno odvrne strahovita nesreča, v katero ga hočajo klerikalci spraviti s svojimi goljufivimi gospodarskimi organizacijami, pa bi bilo prositi, naj pazno zasledujejo počenjanje »Vzajemne« in njenih agentov po deželi ter

naj o vseh zlorabah poročajo naprednim listom.

— **Izžrebani porotniki.** Za prihodnje zasedanje porotnega sodišča v Ljubljani, ki se začne 1. decembra, so bili izžrebani kot porotniki gg.: Mihail Beyer in Fr. Bergant v Ljubljani, Jakob Fajdiga v Vipavi, Jernej Globočnik v Ljubljani, Anton Globočnik v Železnikih, Janko Grašek v Kamniku, Ivan Gams v Iški Loki, Fr. Hajnrihar v Selcih, Avgust Jenko v Ljubljani, Mat. Janežič v Domžalah, Jos. Jarc v Medvodah, Ivan Krainer v Postojni, Adolf Kreuzberger v Kranju, Luka Kmet v Kokrici, Fr. Knašič v Šmartnem pri Litiji, Ivan Kavčič v Medvodah, Henr. Maurer v Ljubljani, Karol Mayer v Vipavi, Tomo Mlekuž v Starem trgu, Jakob Matjan v Zg. Šiški, Fr. Oman, Fr. Petrič in Anton Putrich v Ljubljani, Bog. Perharc v Vipavi, Karol Premrov v Vel. Ubelskem, Ivan Povšner v Kokri, Anton Pezdič v Ljubnem, Jos. Rus v Logatecu, Ivan Škrjanc v Ljubljani, Fr. Sušnik v Škofjelščici, Karol Skala v Kamniku, Ubald pl. Trnkoczy v Ljubljani, Tom. Tolazzi v Logatcu, Valent. Treven v Idriji, Avgust Terpinc v Kamniku in Jos. Telban v Proserju. Namestniki so gg.: Fr. Brenčič, Ernest Hribar, Alojzij Lence, Alojzij Pardubsky, Karol Semič, Avg. Tomažič, Jos. Turk, Fr. Urek in Ivan Žagar. — Vsi v Ljubljani.

— **Himen.** Poročil se je danes v Ljubljani g. Artur Jakše, vodja pisarne dr. Tuma v Gorici z gospico Aničo Franč iz Ljubljane. Gosp. Jakše je znan kot izborni pevec, ki je mnogo let sedeval pri našem gledališču in pri pevskem društvu »Slavec«. Čestitamo! — V Metliki poročil se je danes g. dr. Fran Cvetko, pristav c. kr. okr. sodišča z gospico Julijo Juncem, učiteljico v Črešnjevcu. Čestitamo.

— **Uzoren katoličan** je gotovo g. Anton Kobi na Bregu pri Vrhniku. Po mestih, kjer smo skoraj sami liberalci, se trudimo, da bi imeli uslužbenici kolikor mogoče prosto v nedeljah, a pri uzoru katoličanu na Bregu morajo njegovi uslužbenici ob nedeljah ves dan in še bolj delati, kakor delavne dni. Ali za g. Kobija ne veljajo niti Božje niti cesarske postave? Ali v Borovnici nimajo več g. župnika? Morda mu »Oblake zakriva vid? Kje so g. orožniki, da ne vidijo, kako se kršijo postave? Pa na katoliški podlagi je tako vse dovoljeno. Koliko ima g. Kobi podjetij brez odgovornega delovodja! Zanimalo bi bilo popisati, koliko ljudi se je že ponesrečilo pri njegovih podjetjih samo vsled tega, ker nima zadostnega nadzorstva. Pa kaj vse to, samo da on bogati. Po novi »kranjsko katolički veri« tako ni druga greha, da se le »prav voli« in da se bere »prave časopise«. Kmetja, ali vas bedo še dolgo slepili?

— **Slovensko planinsko društvo** je predložili otvoritev novega potoa na Grmado in zavetišča na vrhu Grmadi na nedeljo, dne 26. oktobra t. l. Spored ostane isti, kot je bil zadnjikrat naznajan. Odhod iz Ljubljane bode torek z jutranjim vlakom do postaje v Medvodah in od tod preko Sv. Katarine. Otvoritev se izvrši popoludne ob 1 uri. Gostje z Gorenjskega lahko napravijo zanimivo turo čez Škofjo Loko in Puščal po Hrasteniški dolini na Tolstec (Tošč) in od tod na Grmado; to pot je Slov. plan. društvo ravnikar na novo in skrbno zaznamovalo (rdeče). Za jed in pijačo bode na Sv. Katarini (»pri Turistu«) in tudi na vrhu Grmadi preskrbljeno. Ker se otvorijo na ljubljanski okolici važne naprave našega planinskega društva in ker je v čistem jesenskem podnebju pričakovati tudi krasnega razgleda, naj bode udeležba mnogobrojna.

— **Nesreča.** Strojevodja vlaka, ki odhaja iz Trsta ob 7:45 min. zvečer in prihaja v Pulj ob 11. po noči, je zagledal med postajami sv. Peter v Šumi in Kanafarom na tiru ležečega človeka. Bilo pa je preblizu njega, da bi zamogel popolnoma ustaviti vlak. Ker je ta človek na progi ležal tako, da je slonela njegova glava tik železniškega tira, ranil je vlak ležečega človeka na glavi. Ko se je vlak popolnoma ustavil skočili so iz vozov nekateri potniki, med njimi tudi neki zdravnik, vzdignili so nesrečnega ter ga položili v železniški voz. Spoznali so pa v njem brzovojnega nadzornika Petra Trobec, ki je nadzoroval črto med Divačo in Puljem. Trobec je v selu Kršanci bil. Bila je namreč tam trgovatev, in tako se je zgodilo, da se je Tro-

Dnevne vesti

V Ljubljani, 22. oktobra.

— **Volilno gibanje na Štajerskem.** »Domovina« poroča: V nedeljo, 19. t. m. govoril je dr. Ivan Dečko pri zborovanju kmetiškega političnega društva v Šmarju pri Jelšah. Zbor je bil mnogobrojno obiskan in je pritrjeval nadvrušeno izvajanjem g. kandidata, mu izrekel enoglasno zaupanje, ter izjavil, da se prepriča bodočim slovenskim poslancem popolnoma prostora, da sami sklenejo, da li kaže vstopiti v deželni zbor ali pa še tudi zanaprej ostati v abstinenci.

— **Iz Kostanjevice** smo že prepozno za včerajšnji list prejeli naslednjo brzojavko: Ko se je izvedela lažniva vsebina včerajšnjega dopisa v »Slovencu« smeiali so se ljudje in govorili med seboj, da tako perfidno lagati more samo kak farovški lažnivi maziljenec. Na shodu navzoči Kostanjevičani.

— **Repertoire slovenskega gledališča.** Jutri, v četrtek se ponovi Smetanova krasna in velepriljubljena opera »Prodana nevesta«. Janka poje kot gost g. K. Štěpánek. — V soboto je premijera velike Björnsterne Björnsonove drame »Bankerot«, v kateri imajo glavne uloge g. Dobrovolny (veletržec Tjälde), g. Lier (odvetnik Berent g. Hašler, (knjigovodja Sannäs) in gdč. Ruckova (Valburga). Drama režira g. Lier.

— **Slovensko gledališče.** Radovedno, skoraj nestrpo pričakovalo je občinstvo, zbrano včeraj v popolno razprodanem gledališču, pričetek slavnoznan-

bec baje opil. Vrnivši se iz Kršancev proti Kanfanaru, hodil je kakor po navadi po železniškem tihu. Tu pa ga je vino premagalo obležal je na progi, kjer ga je našel vlak, ki je vozil po progi dve uri pred brzovlakom ter ga ranivši na vratu, tilniku in hrbitu tako prevrgel, da je obležal na progi v tistem stanju, v katerem ga je našel brzovlak. Torec je umrl.

Zavraten umor. V torek dne 21. t. m. ob 1/2 10. uri dopoldne je ustrelil v Žabjeku pri Ptiju zidar Ignacij Panko posestnico Barbaro Kolarič iz Kicarja. Barbara Kolarič, ki je imela v samskem stanu ljubavno razmerje s Pankom, se je spomladi omožila z drugim fantom, a ta nezvestoba je Panka tako pekla in jezila, da je svojo prejšnjo ljubinko na najsurovejši način obrekoval ter ji z ustreljenjem grozil. Zavojlo vedenega žaljenja in žuganja je Kolarič zidarja Panka tožila, dotična obravnava se je imela dne 21. t. m. pri sodnji v Ptiju vršiti, Panko ni prišel k obravnavi, ampak je pričakoval v grmovju skrit domov vračajoča se Kolarič, skočivši izza grma zgrabil je nič hudega slutečo za roko ter jo ustrelil v srce.

Panorama. Benetke kažejo silno privlačnost za Ljubljane, ter si jo tudi zaslužijo. Beneške cerkve so pravi kras stavitelske umetnosti, istotako palade, mosti itd. Razni spomeniki, prizori na ulicah, kanali z gondolami — oči se pač ne morejo dovolj nasiliti krasnega pogleda.

Aretovana cigana. Mestna policija je danes dopoludne aretovala cigana Matija Boja in njegovo ženo Karolino Bojovo iz Ljubnega pri Gorenjem gradu na Štajerskem, ker sta sumljiva, da sta izvršila več tatvin in goljuši. Aretovana sta bila na ovadbo natakarice Ane Dormikove „pri angelju“ v Kolodvorskih ulicah št. 7, kateri je ciganka ukradla 6 kron. Cigana sta prišla v gostilno, pit. Mej pogovorom je ciganka prosila natakarico, da bi mej denarjem pogledala, če ima kako kono kroho iz leta 1896. Natakarica je tej prošnji ustregla in dala denar na mizo. Ciganka se je samo parkrat s prstom dotaknila take krone, pa to je že zadostovalo, da je zginila pod njenimi prsti. Cigan je mej tem časom igrал na glasovirju v gostilni in tako motil natakarico. Izključeno ni, da sta cigana še kje drugod kradla in sleparila.

Nogo zlomila si je predvčerjšnjim zvečer 43 let staru vdova Lucija Sterle iz Sodražice v kočevskem okraju. Doma se je v veži izpod taknila in padla čez prag in si zlomila desno nogo nad kolenom, na istem mestu, kjer si jo je bila zlomila pred 12 leti.

V Ameriko se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 229 oseb.

Najdene reči. Našla se je srebrna verižica v Gradišču. Vpraša se pri g. Viktorju Petrovčiču, brivcu v Gradišču.

Najnovejše novice. Morski roparji so se pojavili v Rdečem morju ter so napadli nekoitalijanska ladjo. Dve topniški italijanski ladji sta roparje zasledovali ter jih bombardirali na arabskem nabrežju. — Dajaški štrajk so uprizorili slušatelji dunajske tehničke visoke šole, ker so učne sobe preveč napolnjene. — Trst brez vode. Pri vodovodu je počela glavna cev ter je mesto brez vode. Včeraj ni bilo niti za kuhanje vode. Ako bi nastal požar, bilo bi za mesto usodno. — Gašpar Held, znani cigan, ki ga je novomeško sodišče obsodilo zaradi roparškega umora v smrt, a je bil pomiloščen v dosmrtno ječo, je hotel uititi iz kaznilnice v Gradiški. Skočil je črez zid v 32 m globok jarek, in dasi je priletel na kup gnoja, pobil se je tako, da je obležal. Prenehlo ga v bolnišnico. — Ogrski državni posl. Koloman Esterhazy je bil predvčerjšnjem povozen ter mu je strlo levo reko. Desno roko je zgubil že v vojni 48. leta. — 12.000 K je zginilo s pošte v Nagy-Bütenerju. — Za dunajsko polikliniko je sklenil baron Rothschild darovati 1 milijon K.

Milijonska defravdacija v Pragi. Po praskih ulicah je sramotni dogodek v svetovačlavski hranilnici še vedno predmet živlega pogovarjanja. Nove humoristične razglednice, sramotilne pesmi o duhovnikih, o „klerikalni panami“, ki jih popeva razposajena mladina po ulicah — vse to se kakor senca vleče za hranilnico katastrofo. Klerikci pa se še vedno nadajajo, da bo možno rešiti potapljaljajočo se ladijo svetovačlavsko blagajne. Doslej so spravili 500.000 K za sanacijski fond skupaj, a ta denar se porabi šele tedaj, kadar bo dogdana višina primanjkljaja. Če govorimo „neklerikalno“, pomeni to prah, ki ga hočejo klerikci metati v oči upnikom in dolžnikom do-

lej, dokler se gospoda ne prepriča, ali ji bo rešitev hranilnici prinesla dobček ali ne. Če ne bo kazalo na dobček, pustijo reševanje hranilnice ter se zadovolijo z „moralno“ podporo. Višji klerus se je že oprivel take idealne „moralne“ podpore, ostaja samo še nižji klerus. Temu, ki pravzaprav stoji na čelu vojskujoče s cerkev, je veliko na tem ležeče, da hranilnica ne pade, ne radi tega, da bi vsled preproste tativne ne bili oškodovani revni vložniki, marveč da bi duhovnikom ne usahnil studentec, ki jim daje sredstva za klerikalni boj. Moralno orozje katoliškega klerikalizma je denar. Ako tega ne bo imel klerus, uničena bo njegova moč. Danes le v tem ni višji in nižji klerus ene misli, kako in kedaj porabiti denar. Nižji klerus je doslej še tako naiven, da misli, da je treba ohraniti moralno brezmadežnost vsaj na zunaj ter plačati, ako so bili reweži okrajeni v klerikalnem, agitacijskem zavodu. Višji klerus je pa že premetnejši, vč dobro, da se ob času borbe ne sme iz moralnih vzrokov razmetavati municija in zato zvito zapira svoje žepe. Višji klerus vč, da je na skali zgrajena cerkev prenesla že hujše sramote in škandale in zato zapira svoje blagajne. Ta sramota, si misijo češki cerkveni knezi, se bo že nekako oprala. Višji klerus je dal moralno podporo, nižji je pokazal dobro voljo, in ako se iz tega dvojega ne zberejo ukrajeni milijoni — bodo tega gotovo krivi liberalci ali kdor drugi, predzna je dovolj klerikalna gospoda za take trditve. Včeraj in predvčerjšnjim je sanačna komisija poklicala v svetovačlavsko hranilnico vse vlagatelje, da se ž njimi pogaja o podaljšanju odgovednega roka. Obenem je pozval sanačni odbor vse deležnike, naj po svojih močeh vsak podvoji svoj delež, sčem bi se dosegla garancija deležnikov 1,800,990 K. — Sanačna komisija sklicuje seje vseh članov hranilnice in sicer: včeraj je bila seja hišnih posestnikov, danes staviteljev in stavbnih podjetnikov, v četrtek obrtniki in trgovci v petek uradniki, učitelji, in duhovniki, v v nedeljo pa je seja vseh članov iz dežele. Msgr. Drozd še ni suspendiran ali celo degradiran, kakor zaslubi. — Zadnja zanesljiva poročila iz Prage javljajo, da bo hranilnica najbrže likvidirala in sicer tako, da bo „izšlo na dobro tako vlagateljem kakor članom“ — Kako se to stori nam seveda neumljivo — nekdo mora vendar škodo trpeti. Hipotekarne in menične terjatve bodo prezeli drugi denarstveni zavodi, seveda še takrat, kadar bodo imeli popolno jamstvo. — Na nedeljskem shodu socijalnih demokratov v Pragi je zagovarjal socialno-demokratični urednik Safránek klerikale takole: „Vi, navadnji ljudje, brez vsakojakih titulov, vi se drznete soditi katoliške duhovnike, ki niso nikomur odgovorni za svoja dejanja? Kaj je milijon proti nebeskemu kraljevstvu? Kdor duhovnike sramoti, Boga sramoti, Dasiravno je pustil sv. Vaclav klerikale v zadregi, še niso izgubljeni, še imajo v zalogi molčečega Janeza Nepomučana, ki ima neprecenljivo lastnost, da bo o vsem molčal. — Toda — tako je končal govornik — klerikalizem je nerodovito drevo, ki bo posekano in vrženo na ogenj.“

* **Kdaj bo na Dunaju 2 milijona prebivalcev?** Kakor je pokazalo na Dunaju ljudsko šteje iz 1. 1900, je štela takrat prestolica 1,648.335 civilnih oseb in 26.000 vojakov. Statistika kaže, da se pomoži prebivalstvo na Dunaju povprečno vsako leto za 35.000 oseb. Ako se to število vsled kakih bolezni ali radi česa družega ne bo zmanjšalo, potem bo štel Dunaj januarja meseca 1. 1910 dva milijona prebivalcev.

* **Zvijača potovalčeva.** Francoz Segouzac je dolgo let potoval po Marokku ter je prišel v kraje, kamor doslej še ni prodrl noben Evropejec, a moral se je pri tem posluževati zvijač, kajti Marokanci so v skrajnji meji sovražni tujezem. Ko je namreč izvedel, da Berberi umore vsakega Evropejca, ki stopi na njihovo ozemlje, oblekel je arabsko nošo ter se je delal blažnika. Blažniki nameč Mohamedanci, in osobito Berberi časté kot Allahove izvoljence in ljubljence. Bil je sicer večkrat v nevarnosti, da bo izdan, a končno je vendar izvršil svoj namen srečno do konca.

* **Ženski punt v bolnišnici.** V Mannheimu na Nemškem so bile v bolnišnici radi nekega prestopka nekatere pacientinje s tem kaznovane, da so se morale malo postiti. A nato je nastal takšen hrup, da so bili vsi sosedje bolnišnice razburjeni. Peterim najhujšim razsajalkam so dali posilni jopič ter jih odvedli v oddeljene sobice. Ali vrišč še potem ni poenhal, da so morali končno z gasilno brizgalno poškropiti razvnete divjakine, ki jih je potem mrzla voda nekoliko ohladila

* **V pijanosti.** V Segedinu je imela žena črevljarija Ivana Der ljubavno razmerje z moževim pomočnikom Moricem Lörinczem. Nedavno je prišel Lörincz vinjen domov, zato ga je hotel mojster zapoditi. Toda pomočnik je zgrabil šilo in je hotel planiti na svojega mojstra, kateremu je prihitel na pomoč njegov vajenc Peter Mucsalov; ker je bil mladenič šibkejši, mu je zabodel Lörincz šilo v srce, da je kmalu nato umrl. Mojster je hotel zbežati, a pomočnik ga je dohitel in mu je prepral prsi od ramen do boka. Ko sta prišla nato dva redarja, je tudi ta dva nevarno ranili; prti so morali še drugi na pomoč, da so ga zvezali in odvedli v zapor.

Društva.

Slovensko društvo „Ilirija“ v Pragi-II. Pri II. rednem občnem zboru slovenskega društva „Ilirija“ v Pragi, dne 18. t. m. in pri I. redni odborovi seji, dne 19. t. m. se je sestavil sledeči odbor: Predsednik: Anton Bernot, stud. phil. Tajnik: Ciril Jekovec, stud. ing. Blagajnik: Ivan Balant, stud. phil. Knjižničar: Janko Pretnar, stud. jur. Arhivar in odborov namestnik: Ljudevit Piško, stud. phil. Preglednikoma sta bila izvoljena: Mirko Koršić, stud. jur. in Julian Pavliček, stud. jur.

Telefonska in brzjavna poročila.

Poslano.*

Res je, da sem svojo ženo A. R. pretepel zaradi njenega hudega jezika in ker namesto mene ljubi „repetničarje“. Če bi ji bil jaz rebro zlomil, ne bi bila v štirih dneh zdrava.

Anton Rajk,
Vavpčavaš, Dobernče, Dolenjsko.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (2579)

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 21. oktobra 1902.

Skupni državni dolg v notah	100 65
Skupni državni dolg v srebru	100 45
Avtrijska zlata renta	120 70
Avtrijska kronska renta 4%	100 15
Ogrska zlata renta 4%	119 80
Ogrska kronska renta 4%	97 45
Avtro-ogrške bančne delnice	152 88
Kreditne delnice	668 75
London vista	269 15
Nemški državni bankovci za 100 mark .	116 90
20 mark	23 40
20 frankov	19 05%
Italijanski bankovci	96 15
C. kr. cekini	11 33

Žitne cene v Budimpešti

dne 22. oktobra 1902.

Termin.	
Pšenica za oktober	za 50 kg K 7 42
Rž " april 1903	" 50 " " 7 39
Rž " oktober 1903	" 50 " " 6 52
Koruza " maj 1903	" 50 " " 6 47

Efektiv.

Nekaj vinarjev ceneje.

Darila.

Upravnštvo našega lista je poslal:

Ze družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod Josip Krištof, c. kr. poštni uradnik, 2 K, mesto prispevka k vencu pok. Ivana Košička. — Hvala!

Darila za „Narodni Dom“.

CIII. izkaz „Krajcarske družbe“.

Prenos	77-726 K 55 v.
Doneski za mesec julij; plačali so čč. p. n. dame in gospode:	
Dr. Ivan Tavčar	10 " "
Dr. A. Ferjančič, Fr. Kollmann, M. Pleteršnik in U. pl. Trnkóczy, à 6 K, skupaj	24 " "
I. Vončina in Fr. Žužek, à 5 K, skupaj	10 " "
Dr. vitez K. Bleiweis, Fr. Goričnik, dr. M. Hudnik, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, V. Rohrmann in S. Rutar, à 4 K, skupaj	28 " "
J. S. Benedikt, vitez J. Bleiweis, dr. A. Dečman, O. pl. Detela, P. Drabsler, J. Duffe, I. Gričar, dr. I. Jenko, dr. J. Kušar, E. Lah, M. Levstek, J. Lozar, J. Martinak, G. Pirc, L. Pirc, dr. M. Pirc, dr. L. Požar, A. Skabrné, dr. St. Sterger, dr. Fr. Tekavčič, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Žagar, à 2 K, skupaj	46 " "
Fr. Barlé, I. E. Hrast, I. Kavčnik, J. Maček, Fr. Pretnar, L. Schwentner, Fr. Staré, I. Šubic, A. Tavčar, A. Trstenjak, in I. V., à 1 K, skupaj	11 " "
Doneski za mesec avgust; plačali so čč. p. n. dame in gospode:	
dr. Ivan Tavčar	10 " "
Dr. A. Ferjančič, Fr. Kollmann, M. Pleteršnik in U. pl. Trnkóczy, à 6 K, skupaj	24 " "
J. Vončina in Fr. Žužek, à 5 K, skupaj	10 " "
Dr. vitez K. Bleiweis, dr. M. Hudnik, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, V. Rohrmann, in S. Rutar, à 4 K, skupaj	24 " "
J. S. Benedikt, vitez J. Bleiweis, A. Dečman, O. pl. Detela, P. Drabsler, J. Duffe, I. Gričar, dr. I	

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Mollo-vo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujejoče, ako se namazuje z njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in žive kreplino in je zatorej dobro, da se priliva kopelom. Steklenica K 1-90. Po poštrem povzetji posilja to zdravilo vsak dan lekar nar. A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

6 (12-14)

Dobro domače zdravilo. Mej domačimi zdravili, katera se rabijo kot bolečino olajšajoče in odvražajoče mazanje pri prehladu itd. zavzemata v laboratoriju Richterjeve lekarne v Pragi izdeluječe LINIMENT. CAPSICI COMP. prvo mesto. Cena je nizka: 80 h., K 1-40 in K 2.-steklenica, in vsako steklenico je spoznati na znamku in podpisom.

6 (12-14)

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborna deluje dobro znana
antiseptična

Melousine ustna in zobna voda
katera utrditi dlesno in odstranjuje ne-
prijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto ne manj kot 2 steklenici.

— Edina zaloga. —

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medec. mil, medicinalnih vin, špecijalitet, najfinješih parfumov, kirurgičnih obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (519-34)

Deželna lekarna Milana Leustek-a
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožetovega jubil. mostu.

Dež. gledališče v Ljubljani.
Štev. 13. Dr. pr. 1211.

V četrtek, 23. oktobra 1902.

Drugič v sezoni:

Prodana nevesta.

Komična opera v treh dejanjih. Spisal K. Sabina, Uglasbil B. Smetana. Kapelnik H. Benšek. Režiser E. Aschenbrenner,

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 1/28. uri. — Konec po 10. uri. Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. poh. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bude v soboto, 25. oktobra. Pripravljata se opera „Maričon“ (Albin) in drama „Bankerot“ (Björnson).

Umrli so v Ljubljani:

Dne 19. oktobra: Karol Simončič, kajzar, 72 let, Radeckega cesta št. 11, estarelost.

Dne 20. oktobra: Ana Mihelič, zidarjeva hči, 11½ let, Strelške ulice št. 15, jetika.

V hiralnici:

Dne 16. oktobra: Anton Pollik, umir. železniški pažnik, 49 let, sušica možgan.

Dne 18. oktobra: Ivan Pišler, črevljar, 49 let, sušica možgan.

Dne 19. oktobra: Josip Udlr, gostič, 35 let, sekundarza zmešanost in jetika.

Št. 12.173.

Razpis

službe hišnega duhovnika v deželni prisilni delalnici v Ljubljani.

Provizorično se odda služba hišnega duhovnika v deželni prisilni delalnici v Ljubljani z letno plačo 1600 K poleg prostega stanovanja, kurjave in svečave preti obojestranski polletni odpovedi.

Prositelji za to mesto naj vlože svoje prošnje

do 10. novembra t. l.

pri deželnem odboru kranjskem.

Razen stanovske sposobnosti je dokazati tudi znanje slovenskega, nemškega in italijanskega jezika ter je gledé zdravstvenega stanja predložiti zdravniško spričevalo.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani

dne 16. oktobra 1902.

Št. 35.575.

Razglas.

V smislu deželnega zakona s 17. dnem junija 1870, št. 21 dež. zak., o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gošenic, hröščev in drugih škodljivih mrčesov na ročam vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom zemljišč v ozemlju mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. novembra letos

svoje sadno in lepšalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtne plotove in hišne stene na vrtih, na polji in na travnikih očistiti zapredenih gošenic, mrčesnih jajc in zapredkov (ličin) in sežgati ali kakor si bodi pokončati nabранa gošenčna gnezda in jajca.

Prav tako je gošenice, ako se spomladi pokažejo na drevji, grmovji in rastlinji, kakor tudi zapredke pokončati **kakor hitro mogoče**, a najdalje **do 15. maja**.

Kendar se drevesa, ki so jih napadle gošenice, posekajo, ali kendar se veje, ki so jih napadle gošenice, odsekajo, tedaj se taka drevesa, oziroma take veje ne smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak moraje se ali gošenice obrati od njih ali pa drevesa in veje precej sežgati.

Dalje morajo gori imenovane osebe hröšče, dokler letajo, od svojega sadnega in lepšalnega drevja, lepšalnih grmov in drevorednih dreves, potem od drevja ob gozdnih robéh v istih primerljajih, kjer je tega treba zaradi bližine, vsak dan, zlasti v zaranah urah otresati in pokončevati ali obračati kmetijstvu na korist.

Na polji se morajo črvi (podjadi, ogrci) pri oranji ali kopanjji zemlje precej za plugom z motiko ali lopato pobirati in koj pokončati.

Če se bode kdo obotavljal gori navedena opravila izvršiti do določenega časa, jih bode mestna občina dala izvršiti na njegove troške, vrhu tega pa se mu bode naložila na korist občinske blagajnice globi od 2 do 20 kron in če bi se to ponovilo do 40 kron; kdor bi ne mogel plačati globe, bode kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.

V Ljubljani, dne 14. oktobra 1902.

Župan: Ivan Hribar.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 809-2 m. Srednji mesečni lik 750-6 mm.

Okt.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Temper- atura v °C	Vetrovi	Nebo	Pred- vjeti
21.	9. zvečer	7380	10°	sl. jzahod	skoro jas.	
22.	7. sijutraj	7400	7-1	sl. svzahod	dež	mi
	2. popol.	7381	10-3	sl. svzahod	oblačno	00

Srednja včerajšnja temperatura 9°2, nor-
male: 9°5.

Zahvala.

Vsem cenjenim priateljem in znamen-
cem, ki so mi med dolgotrajno boleznjijo,
kakor tudi ob smrti mojega iskrnjenega ljub-
ljenga, nepozabnega soprega, oziroma
očeta, sina, brata, svaka in strica, blago-
rodnega gospoda. (2584)

Ivana Košička

c. kr. poštnega kontrolorja

tako tolažilno lajšali bolest, zlasti c. kr.
poštne in brzjavljene uradnikom in
uslužbenec, slavnemu pevskemu klubu
c. kr. poštne in brzjavljene uslužencev
in slavnemu slovenskemu delavskemu
pevskemu društvu „Slavec“ za ganljive
žalostinke, ter vsem udeležencem, ki so
pokončku s krasnimi venci in mnogo-
brojnim spremstvom ke večnemu počitku
izkazali zadnjo čast, izrekam v svojem
ter v imenu svojih otrok in ostalih sorod-
nikov najtoplejšo, najprisrjenejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 20. oktobra 1902.

Josipina Košiček roj. Bahovec,
vdova po c. kr. pošt. kontrolorju.

Trgovskega pomočnika

v špecerijsko trgovino sprejme ljubljanska
tvrdka. Zmožen mora biti slovenskega in
nemškega jezika.

Ponudbe na glavno pošto v Ljub-
ljani pod „P. P.“. (2587-1)

Učenec

se sprejme takoj v tukajšni kavarni.

Ponudbe na upravnosti »Slovenskega
Naroda«. (2571-3)

Konrad Čadež,
pek v Kranju.

Učenec

se vesprejme takoj v špecerijsko trgovino.

Vpraša naj se v upravnosti »Slo-
venskega Naroda«. (2589-1)

Trgovski pomočnik

dobro izvežban v manufakturni in špe-
cijski stroki, večg slovenskega in nem-
škega jezika, se sprejme v trgovino me-
šanega blaga. (2585-1)

Slavinec & Šeleker,
Smartno pri Litiji, Kranjsko.

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa pro-
sta za ljudi in domače živali, à 40 kr. in 60 kr.,
se dobiva samo

v deželni lekarni „pri Mariji poma-
gaj“ M. Leustek-a in v lekarni Ubald
pl. Trnkoczy-ja v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako
zadoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18
podgan mrtvih in torej lahko vsakomur pripo-
ročam do sredstvo.

Schweinfurt, dn. 11. februarja 1899.
(2208-7)

L. Kres, mlekarja.

Najnovejša ročna dela

izdelana, pričeta in prediskana;

svilo, prejo, volno

za vezanje, pletenje in kvačkanje

priporoča (2324-3)

F. HITI

Ljubljana

* Pred škofijo št. 20. *

Prediskarija!

Par voznih konj

petletnih, 16 cm, rjavih, docela enakih

valahov, zdravih, se radi odpotovanja

prodaja za 450 gld. v Plevni, pošta

Žalec. (2578-1)

C. kr. avstrijske drž. železnice.

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž,

Ob 12. uri 24 m po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak,

Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno,

čez Selzthal v Aussee. Solnograd, čez Klein-Reifing

v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri

5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak,

Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal

v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —

Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pon-

tabel, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost,

Bregenc, Curih, Genevo, Pariz,

Mejnarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastična umetniška razstava.

Odlkovana na vseh svetovnih razstavah.

Samo do sobote, 25. oktobra:

Udobno potovanje po zanimivih Benetkah s stolpom, ki se je podrl dané 14. julija t. l.

Najnovejše in senzačno so amerikanski

Mutoskopi.

5 novo došlih zabavnih slik. Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer. (2586)

Na prodaj je lepo stavbišče tik glavne ceste v Spodnji Šiški, napsoti Juvančiča, pripravno za vsako podjetje. Več o tem se pozive v gostilni pri "Štajercu" ali pri "Združenju" v Spodnji Šiški št. 66. (2564-3)

Prodaja 5 sodov belega istrskega

vina

po 8 goldinarjev hektoliter.

Vpraša se v kleti štev. 54 v Logatcu. (2562-4)

Gostilna

se prodaja iz proste roke zaradi družbinskih razmer.

Nahaja se na Reki na najlepšem kraju na korzu via del Pile št. 4, je zelo obiskovana ter obstoji že 40 let in je vsem poznata. Ima 23 postelj za prenočišča, ki so vsak večer že oddana, tako da seže s tem izplačuje najemščina. Kupoi naj se zglašo pri Ignaciju Kirn, gostilna "Miramar", via del Pile št. 4 na Reki. (2590-1)

Št. 34862. (2553-2)

Razpis.

S pričetkom tekočega šolskega leta podeliti je po občinskem svetu v hvaležen spomin na Nj. Veličanstvo, presvitlo cesarsko Elizabeto določeno podporo v znesku 400 K., do katere imajo pravico deklice, ki so dovršile tukajšnjo strokovno šolo in se želijo v umetnih ženskih ročnih delih ali v njih pomožnih strokah povpeti do višine sedanjega časa ter v ta namen obiskovati dunajsko strokovno šolo za umetno vezenje, centralni čipkarski kurz ali pa državno umetno obrtno šolo na Dunaju ali v Pragi.

Prošnje za podelitev te podpore, ki se dovoljuje za vso učno dobo, vložiti je tukaj do konca t. m.

Mestni magistrat v Ljubljani, dne 10. oktobra 1902.

Mlad trgovski pomočnik

izurjen v špecerijski trgovini

želi službo. (2552-3)

Naslov pove uprav. »Slov Naroda«.

Najizbornejše namizno

surovo maslo

kilo po K 2-80 in

novi cvetlični med

v steklenicah po 1/4, 1/2 in 1/1 kilo se dobiva pri

Edmund Kavčič-u

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti glavne pošte. (415-206)

Naznanilo.

P. n.

Čast mi je s tem naznaniti Vam, da so tudi letos pri nas vinogradi krasni, t. j. jako rodovitni, in grozdje je zdravo. Jaz posedujem 10 oralov vinogradov in se nadejam, da pridelem nekaj sto hektolitrov vina. — Zato Vam ponujam grozdje za prešanje ali pa že prešani mošt ter garantiram za čistost in pristnost.

V slučaju potrebe se izvolutev obrniti na mene. (2001-27)

Belježim z odličnim spoštovanjem

Franjo Kleščič

posestnik vinogradov

Jaska na Hrvatskem.

Prodajalnica

tik sv. Jakoba mostu, Trubarjeve ulice št. 2, se odda takoj ali pa z 8. novembrom t. l. v najem.

Pojasnila daje Fran Jonke, Kramovski nasip št. 26, od 1. do 2. ure po poludne. (2523-3)

Velika zaloga telovadnih čevljev

s kaučuk podplati za dijake.

Cena: od št. 34 do 37 . . . K 1-80 za moške 43 46 2-30 kakor tudi velika izbera gumastih galoš iz najboljših ruskih, angleških in avstrijskih tovar.

Za dečke in deklice od št. 29 do 34 K 2-20.

Za gospone in gospode majnizje * * * cene.

Prekuvovalci dobijo primeren popust. Vsakovrstne komode čevlje iz usnja in klobucine.

Ivan Kordik (2365-8) Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice 10-14.

Proti nedostajanju appetita želodčnemu bolu, slabemu in po-kvarjenemu želodcu imajo gotov vspeh splošno preizkušene

Kaiser-jeve

karamele iz poprove mete.

V zavojih po 20 in 40 vln.

Zaloge imajo v Ljubljani: Orlova lekarna poleg železnega mostu, deželna lekarna pri Mzriji Pomagaj Milana Leustek-a in Ubald pl. Trnkóczy. — V Novem mestu: lekarna S. pl. Sladovič. b (2560-1)

Modni salon Henrik Kenda

v Ljubljani. (2588-1)

Bogato ilustrovani cenik klobukov za dame in dekleta za jesensko in zimsko sezono razpošiljam brezplačno in poštnine prosto.

Božično darilo!

Zabava za velike in male.

GRAMOFONI

od 15 do 125 gld. Avtomati, v katerih se vrže 10 vln., za gostilničarje in dobščanosni.

Prodaja se tudi na obroke.

Zahtevajte moj veliki ilustrovani cenik.

Velika zaloga plošč.

Vse plošče se lahko zamenijo pri

Rudolfu Weber-ju

(2412-6) urarju

v Ljubljani, Stari trg štev. 16.

Poje, se smeje in govori v vseh jezikih.

INDRA TEA

Glavno skladišče: Ivan Perdan v Ljubljani.

Nadalje se dobiva pri:

Peter Lassnik, Anton Kanc, M. Spreitzer, Viktor Cantoni, F. C. Praun-selss v Ljubljani. — Viljem Killer v Kranju. — Lebinger & Bergmann v Litiji. — Franc Dežman v Trbovljah. — F. X. Auman v Krškem. — Leon dell Cott v Brežigah. (2516-3)

Št. 11911.

Razpis.

(2497-3)

Podpisani deželni odbor razpisuje

službo okrožnega zdravnika

1.) v Petrinji, z letno plačo 1.600 K in aktivitetno doklado 200 K;
2.) v Žužemberku, z letno plačo 1.400 K in aktivitetno doklado 200 K.

Prosilci za ti službi pošljijo naj svoje prošnje podpisaniemu deželnemu odboru do 1. novembra t. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravnške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se boste le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani,
dne 8. oktobra 1902.

Najlepši lesk na perilo

se zajamči tudi nevajeni roki po kako priprosti vporabi svetovno slavnega

američanskega skroba na lesk

Fritz Schulz jun., Act.-Ges.

Heb (Eger) in Lipsko.

Zlata svinčna

Le prsten, če ima vsak zavoj poleg stojec Globus (varstveno znak).

V rudečkastih zavojih à 100 gr. vsebine na prodaj v večini špecerijskih in drogerijskih trgovin in prodajalnic mila. 3 (2227-2)

Nihče naj ne zamudi

preden si nabavi jesensko in zimsko obleko, ogledati si znova napolnjeno, v istini velikansko

„Angleško skladisče oblek“

v Ljubljani, vogal sv. Petra in Resljeve ceste štev. 3.

Isto nudi bogato izbera paletotov za dame in deklice, jopic, ovratnikov, plaščev, celih oblek, kril in bluz le najnovejšega kroja. Nadalje obleke za gospode in dečke, športne suknje, površnike in haveloke. Zgolj sveže blago.

Najboljša izvedba! Najnižje cene:
Blago za izbera se pošilja na vse strani brez povzetja.

Naročila po meri se izvršujejo točno in najbolje na Dunaju.

Z velespoštovanjem

(2558-3)

F. M. NETSCHEK
poslovodja Oroslav Bernatovič.